

Factors psicobiol gics que incideixen en el rendiment escolar: detecció i abordatge

Descripció de l'activitat

Un 20% de la població infanto-juvenil de tots els països desenvolupats presenta algun tipus de Trastorn del Neurodesenvolupament amb clar impacte sobre el seu rendiment escolar. No obstant, Catalunya és un dels països europeus on menys es diagnostiquen i es tracten aquests trastorns.

Els estudis científics evidencien que el millor mètode de prevenció del baix rendiment, del fracàs i de l'abandonament escolar, és realitzar un bon i ràpid diagnòstic d'aquests trastorns durant l'Educació Primària i ESO, seguit d'un eficient tractament basat en un enfoc neurocientífic.

Cal, per tant, dotar als docents d'aquestes etapes educatives dels recursos necessaris per enfocar i orientar amb èxit aquests trastorns, al ser ells la primera i imprescindible baula de la llarga cadena de professionals necessaris per resoldre aquest gravíssim problema.

El curs pretén millorar el baix rendiment i prevenir el fracàs i abandonament escolar a Catalunya, formant als docents en el coneixement i la detecc i d'aquest trastorns i en els procediments de derivació pel seu diagnòstic i tractament. Al mateix temps, s'incidirà en la sensibilització envers els alumnes i les seves famílies, fomentant alhora la bona relació família-escola.

La voluntat de compartir coneixements i competències ens uneix en el propòsit de millorar l'abordatge i el tractament dels trastorns de l'aprenentatge, dins l'ampli context dels Trastorns del Neurodesenvolupament. En aquesta línia de treball, ens hem establert com agrupació les entitats organitzadores següents:

- SJD MIND Escoles (Hospital de Sant Joan de D u)
- Associació Catalana de Dislèxia (ACD)
- Fundació Universitària Martí l'Humà (FUMH)

Objectius de l'activitat

- Identificar els principals signes d'alerta de les principals Dificultats d'Aprenentatge i Trastorns del Neurodesenvolupament.

- Saber com informar a les famílies i com utilitzar els circuits d'Educació (EAPs) i de Salut (Pediatria, CSMIJ), a fi d'ajudar al diagnòstic i al tractament dels alumnes amb aquests problemes.
- Saber dissenyar les adaptacions curriculars individuals específiques a cada necessitat educativa.
- Saber gestionar els diferents Trastorns del Neurodesenvolupament, optimitzant els recursos del centre, per tal d'evitar el baix rendiment i el fracàs escolar.
- Saber diferenciar els Trastorns del Neurodesenvolupament, dels Trastorns de la Conducta i dels Trastorns de la Personalitat.
- Conèixer les noves tècniques d'intervenció per a tractar els diferents Trastorns del Neurodesenvolupament.

Continguts de l'activitat

Mòdul 1: Introducció als Trastorns del Neurodesenvolupament.

- Concepte i Classificació dels Trastorns del Neurodesenvolupament.
- Concepte i Classificació dels Trastorns de l'Aprenentatge.
- Repercussions dels Trastorns del Neurodesenvolupament no diagnosticats i no tractats al llarg del cycle vital: Infància, Adolescència i Edat Adulta.
- Relació dels Trastorns del Neurodesenvolupament amb els Trastorns de la Conducta i els Trastorns de la Personalitat.
- Relació dels Trastorns del Neurodesenvolupament amb les Addiccions, els Trastorns de l'Alimentació i les Conductes Autol tiques.

Mòdul 2: Dislèxia, discalc lia i altres disfuncions

- Concepte
- Signes d'alarma
- Protocols de Detecció
- Intervenció amb alumnes
- Elaboració de Plans Individualitzats per alumnes
- Tipus de tractaments amb evidència científica

Mòdul 3: Trastorn del Llenguatge (TL)

- Concepte de Trastorn de Llenguatge
- Classificació del TL
- Signes d'alarma del TL
- Intervenció amb alumnes amb TL
- Elaboració de Plans Individualitzats per alumnes amb TL

Mòdul 4: Trastorn de l'Espectre Autista (TEA)

- Introducció al concepte de TEA
- Teories explicatives del TEA
- Classificació del TEA
- Diagnòstic del TEA
- Intervenció amb alumnes amb TEA amb evidència científica
- La inclusió de l'alumnat TEA dins l'aula ordinària

Mòdul 5: Trastorn D ficit Atenció i Hiperactivitat (TDAH)

- Concepte de TDAH
- Classificació del TDAH
- Signes d'alarma del TDAH
- Protocols de Detecció de TDAH
- Intervenció amb alumnes amb TDAH
- El TDAH m s enllà de les aules: problemes de conducta i addiccions
- Elaboració de Plans Individualitzats per alumnes amb TDAH

Mòdul 6: Trastorn de l'Aprenentatge No Verbal (TANV)

- Concepte de TANV
- Identificar els senyals d'alarma del TANV
- Conèixer els protocols de detecció i abordatge del TANV
- Saber gestionar, organitzar i optimitzar els recursos del centre, per tal de garantir l'accés al currículum dels alumnes amb TANV
- Conèixer els principals recursos psicoeducatius per afavorir l'aprenentatge de l'alumnat amb TANV

Mòdul 7: Altres disfuncions del Neurodesenvolupament.

- Els Trastorns Motors i per Tics.
- El Trastorn de la Tourette.
- Les Discapacitats Intel lectuals.

Mòdul 8: Relació Família-Escola + cloenda (3 hores).

- Impacte dels trastorns d'aprenentatge en les famílies
- Establir una relació comprensiva i emp tica entre família i escola

Metodologia

El curs consta de 17 hores de formació presencial (formació sincrònica) i 3 hores de treball personal avaluable (formació asincrònica) a través de la plataforma Moodle.

El treball amb els materials del curs es combinarà amb alguna proposta pràctica i, sobretot, amb l'aprofitament de les interaccions entre professor i alumnes.

Hores de durada

20 hores (7 mòduls de 2 hores cadascun + mòdul final de 3 hores + 3 hores de treball personal)

Dates

D'octubre 2022 a abril 2023, primeres 7 sessions de 2 hores, sessió 8 i darrera de 3 hores.

Lloc

Les formacions es faran en el propi centre, a sol·licitud dels docents.

Horari

Horari lectiu.

Destinataris

Tots els nivells educatius: Educació Infantil, Primària, Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Cicles Formatius.

Nombre de places

Màxim 35

Nom i cognom i titulació acadèmica de la persona formadora

Miquel Casas Brugué:

- Director del Programa "SJD MIND Escoles" (Hospital de Sant Joan de Déu) sobre Rendiment Escolar i Acadèmic.

- Catedràtic de Psiquiatria Emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Director Científic del PAIMM. Programa de "Metges Malalts" del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB).
- Membre del Consell Assessor de Salut Pública del Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.

Rosa Bosch Monsó:

Doctora en Psicologia. Coordinadora del programa SJD MIND Escoles de l'Hospital Sant Joan de Déu.

Neus Buisán Cabot:

Llicenciada en Filosofia i Lletres i Logopeda. Directora de l'Associació Catalana de Dislèxia. Formació de formadors en l'àmbit dels trastorns d'aprenentatge i prioritàriament en l'àmbit de la dislèxia. Orientació, assessorament i acompanyament de famílies.

Luis Darriba Fernández:

President de l'Associació Catalana de Dislèxia i Coordinador pedagògic de l'Institut Escola Pepa Colomer.

Josefina Pedrós Espina:

Psicòloga especialitzada en trastorns de l'aprenentatge, amb més de vint-i-cinc anys d'experiència laboral en aquest camp. Gestió del Centre de Psicologia-Logopèdia Josefina Pedrós de Cervera, realitzant diagnòstics i tractaments de trastorns d'aprenentatge, del llenguatge, de la parla, de trastorns emocionals i de conducta. Forma part de l'Associació Catalana de Dislèxia i altres dificultats específiques amb vocalia a La Segarra.

Lidia Arroyo Navajas:

Psicopedagoga, Logopeda i Docent de la Universitat Internacional de València. Especialista en Dificultats d'Aprenentatge i Trastorns del Neurodesenvolupament, en Neuroeducació i en Assetjament Escolar.

Avaluació de l'aprofitament

- L'avaluació de l'aprofitament consistirà en una aplicació pràctica dels continguts del curs
- Descriure els senyals d'alarma principals que s'exposen al cas Pràctic
- Argumentar la descripció d'aquests senyals d'alerta

- Elaborar un pla d'intervenció a l'aula que faciliti i possibiliti l'accés al currículum de l'alumne

Avaluació de la satisfacció

- Observació i control de l'evolució de l'aprenentatge dels continguts teòrics i pràctics i la seva aplicació i aprofitament en la tasca professional dins l'escola i la seva concreció a l'aula
- Enquesta de valoració del grau de satisfacció al final del curs, pel que fa al professorat, materials, objectius, organització i adequació a les expectatives del curs

Requisits de certificació

- Mínim 80% d'assistència a les sessions sincròniques
- Elaboració de, com a mínim, el 80% de les activitats proposades
- Realització i lliurament correcte de totes les activitats pràctiques proposades i la seva  ptima aplicació a l'aula. Totes les activitats avaluables han de ser assolides satisfactòriament amb aprofitament.

Publicitat

Mitjançant la difusió a través de SJD MIND Escoles, l'Associació Catalana de Dislèxia, la web de la Fundació Universitària Martí l'Humà, el correu electrònic, les xarxes socials i el Departament d'Educació.